

METSÄNHOITOYHDISTYKSEN

Metsäsuunnitelma ja toimenpide-ehdotus

Metsänomistajat

Metsäsuunnitelma

METSÄSUUNNITELMA on maastossa tehty inventaario metsästäsi sekä ehdotelma tarvittavista toimenpiteistä. Se helpottaa metsänhoitoa, puunmyynnin suunnittelua ja omien tavoitteiden toteutumista. Vain maastossa voidaan todeta puulajisuhteet, puun laatu, vikaisuudet, ikä, kasvukunto, tukkiosuus sekä maapohjan vaikutukset kasvuun, uudistamiseen ja puunkorjukseen.

Metsäsuunnitelman saa aina paperisena versiona, kansiossa. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenet saavat myös veloitusetta käyttäjätunnuksen Metsäselaimen, jolla suunnitelmaa voi selaila joko selaimelta tai mobiililaitteelta esimerkiksi maastossa.

Uuden metsäsuunnitelman pohjalta tehdyistä hoitotoista saa viisi prosenttia alennusta, jos ne tehdään vuoden sisällä suunnitelman valmistumisesta metsänhoitoyhdistyksen toimesta.

Perustuote sisältää hakkuu- ja hoitoehdotukset, metsälakikohteet, kasvuennusteet ja kustannuslaskelmat 10 vuoden ajanjaksolle. Lisäksi voimme räätälöidä suunnitelmasta omistajalleen sopivan vapaavalinnaisten lisäosien avulla.

Toimenpide-ehdotus

TOIMENPIDE-EHDOTUS on raportti metsän kiireellisistä hoitotarpeista ja puunmyyntimahdollisuuksista. Se on tarkoitettu alle 20 hehtaarin kokoisille metsätiloille. Tuote sisältää toimenpidekartan, arvion hakattavasta puumäärästä, kantorahatuloarvion ja hoitotöiden kustannusarvion. Toimenpide-ehdotuksen laatii metsäasiantuntija ja se on voimassa viisi vuotta. Toimenpide-ehdotuksen pohjalta ei voida määrittää metsän arvoa. Myös toimenpide-ehdotukseen voi tilata lisäosia valinnan mukaan.

Metsäsuunnitelman lisäpalvelut

ERI-ikäISKASVATUS

Etsitään metsästä alueet, joilla on edellytyksiä eri-ikäiskasvatukseen. Niille laaditaan ehdotukset metsänkäsitteystä, jolla tuetaan eri-ikäiskehitystä. Jos metsää on hoidettu tasaikäisenä, eri-ikäiseksi muuttamiseen voi kulua kymmeniä vuosia. Eri-ikäisessä metsässä uudistaminen pyritään toteuttamaan luontaisesti. Hakkuuvaihtoehtoja ovat harvennus-, siemenpuu-, suojuspuu-, verhopuu-, pienaukko- ja poimintahakkuu, sekä ylispuiden poisto. Puunkorjuu on eri-ikäisessä metsässä vaativampaa kuin tasaikäisessä metsässä ja puunmyyntitulot ovat pienemmät, mutta myös uudistamiskulut jäävät alhaisemmiksi. Eri-ikäinen metsä mahdollistaa myös esimerkiksi lintujen, riistan ja muiden eliölajien elinympäristöjen turvaamisen.

LUONTOARVOT

Metsälain tärkeiden elinympäristöjen ja olemassa olevien suojelualueiden lisäksi kartoitetaan myös muut havaitut luonnon monimuotoisuutta lisäävät arvokkaat elinympäristöt sekä uhanalaisten lajien elinympäristöt. Suojeltavien kohteiden ympärille rajataan suositusten mukaiset suojavyöhykkeet. Toimenpide-ehdotuksissa otetaan huomioon vesiensuojelu ja ohjataan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja lisäämiseen. Suunnitelmaan sisältyy esitykset luonnonhoitotoimista ja vapaaehtoisten suojelualueiden perustamisesta, sekä asiakkaan halutessa niiden vireillepano ja avustaminen mahdollisten korvausten hakemisessa.

MAISEMA

Hakkuu- ja hoitotyöehdotuksilla ohjataan metsän kehitystä maisema huomioiden. Esimerkiksi metsää uudistettaessa voidaan valita puulaji, joka sopii maisemaan. Avohakkuuta vältetään maisemallisissa kohteissa ja mäkien laella, jotta kaukomaiseman metsään ei synny maisemaa huonontavia lovia. Uusia näkymiä voidaan avata kohteelta näkyvään kaukomaisemaan hakkuiden avulla. Teiden varsia voidaan siistiä perkaamalla pois tiheitä pusikoita.

VIKISTYS

Polut, nuotiopaikat, laavut, pitkospuut, lähteet, näköalapaikat ja muut virkistyskäytön rakenteet merkitään kartalle. Metsän hakkuut ja hoitotyöt suunnitellaan virkistyskäyttö huomioiden. Levähdyspaikkojen ympäristöjä ei hakata aukoksi ja puuston rakenteessa pyritään vaihteluun. Hakkuutähteisiin kiinnitetään erityistä huomiota polkujen ja laavupaikkojen ympäristöissä.

RIISTA

Kartoitetaan eri riistaeläinten suosimat elinympäristöt ja metsänhoitoehdotuksissa huomioidaan niiden hoito. Kaikissa metsätalouden toimenpiteissä voidaan jättää riistaeläimiä varten pieniä käsittelemättömiä alueita. Harvennushakkuissa suositetaan pensaskerroksen tai lehtipuuston säästämistä ja hakkuuohjeisiin sisällytetään ohjeet riistan elinympäristöjen turvaamiseksi. Suunnitelmassa voidaan esittää riistapeltojen, nuolukivien tai juomapaikkojen perustamista.

KERUUTUOTTEET

Metsän keruutuotteita ovat esimerkiksi marjat, sienet, yrtit, mahla, terva, puuhiili, pakurikääpä, turve, tupasvilla, koriste- ja käsityömateriaalit sekä havut ym. Metsänhoitotoimet suunnitellaan niin, että omistajalle tärkeiden keruutuotteiden elinympäristöjä pyritään säilyttämään. Keruukohteet merkitään kartalle ja kuviotietoihin. Keruutuotekartoitus edellyttää maastotyön tekoa sopivaan vuodenaikaan.

LINTUJEN PESINTÄ

Kartalle merkitään lintujen pesintään sopivat alueet, jotka jätetään metsänkäsitteilyn ulkopuolelle. Sellaisia ovat esimerkiksi lehtipuuvaltaiset rehevät metsät, kosteikkoalueet ja rantametsät, joissa on paljon suojaisia pensaita. Pesimä-aika huomioidaan metsien käsittelyajankohdissa. Erityistä huomiota kiinnitetään uhanalaisten lintujen pesimärauhaan. Pesäpönttöjen sijoittelulla voidaan houkutella esimerkiksi petolintuja pitämään myyriä kurissa. Kun pesintäkartoitus tehdään keväällä, saadaan mukaan myös luettelo alueella havaituista lintulajeista.

METSÄN TARINAT

Isoisan lepokivi, sodan aikaisia rakenteita, vanhan torpan rauniot, suvussa kulkevan tarinan tapahtumapaikka... Metsään voi liittyä monenlaista perimätietoa tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka halutaan säilyttää tuleville sukupolville. Nämä paikat ja tarinat kirjataan metsäsuunnitelmaan ja merkitään kartalle.

Yhteiset lisäpalvelut metsäsuunnitelmalle ja toimenpide-ehdotukselle

RAJAPYYKKIEN MERKINTÄ MAASTOON KUITUNAUHALLA

Metsäsuunnittelija merkitsee metsäsuunnitelman maastotyötä tehdessään kuitunauhalla ne rajapyykit, jotka maastosta löytyvät. Maanomistaja voi tämän jälkeen itse merkitä pyykit pysyvämmillä merkeillä. Jos pyykki on kadonnut, Maanmittauslaitokselta voi hakea rajankäyntiä.

RAJAPYYKKIEN NUMEROT

Rajapyykkien numerotiedot kartalla ja listauksena Maanmittauslaitoksen antaman virallisen numeroinnin mukaan. Rajapyykit osoittavat tilan rajan pääte- ja kulmapisteiden paikat ja ne yksilöidään numeroinnilla.

ILMAKUVAKARTAT

Kartat ovat ilmasta otetut ortokuvat eli väärävärικuvat. Väärävärικuva muuntaa lehtipuut punasävyiseksi, jolloin ne erottuvat paremmin havupuista. Kivennäismaa näkyy niissä sinisävyisenä, kuusi tumman vihreänä ja mänty vaaleanvihreänä.

VALOKUVAT METSIKKÖKUVIOISTA

Metsikkökuvioiden rakenteesta riippuen 1–3 digitaalista valokuvaa/kuvio muistitikulle tallennettuna.

360° -KUVAT METSIKKÖKUVIOISTA

Metsikkökuvioista otetut 360 asteen panoraamakuvat. Toimitetaan sähköisenä tiedostona.

VIDEO OMASTA METSÄSTÄ ILMASTA KUVATTUNA

Kauko-ohjattavalla helikopterilla eli dronella kuvattu filmi metsätilasta. Pienillä pinta-aloilla tuotteeseen sisältyy valokuva, johon tilan rajat on merkitty punaisella viivalla. Toimitetaan sähköisenä tiedostona.

KAAVA-ALUEMERKINNÄT

Metsänhoitoyhdistyksen karttajärjestelmään päivitettyt kaavamerkinnät metsätilalta karttatulosteella. Kaavamerkinnöillä määritellään mm. eri alueiden käyttötarkoitukset ja rakennusoikeudet, ja ohjataan alueiden toteuttamista.